

УДК 338.2

JEL Classification L10

Вікторія Творонович, к. е. н., доцент

(заступник завідувача кафедри «Економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування», Державний університет інфраструктури та технологій)

Марія Юрченко

(асистент кафедри «Економіка, маркетинг та бізнес-адміністрування», Державний університет інфраструктури та технологій)

Володимир Кулачок

(здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Державний університет інфраструктури та технологій)

ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ МІСЦЕ У ДОСЯГНЕННІ ЕКОНОМІЧНИХ ЦІЛЕЙ

Стаття присвячена вивченню поглядів зарубіжних і вітчизняних вчених на визначення поняття «економічна стратегія підприємства». У статті розглянуто та узагальнено основні визначення поняття «економічна стратегія підприємства», які сформовані вченими по-різному та з використанням різних точок зору на термінологію.

Встановлено, що поняття «економічна стратегія підприємства» розглядається та трактується різними науковцями по-різному. Авторами сформовано власне визначення поняття «економічна стратегія підприємства».

Сьогодні особливо важливим для підприємства стає питання визначення стратегії діяльності та розвитку підприємства, що створює основу для прийняття важливих управлінських рішень щодо діяльності та розвитку підприємств. При цьому діяльність підприємства здійснюється у нестабільному ринковому середовищі, що постійно змінюється, трансформується та динамічно розвивається.

Пріоритетом у системі цілей для підприємства стають економічні цілі – отриманням прибутку, забезпечення подальшого розвитку підприємства та його ефективної господарської діяльності.

Наведено пріоритетність у системі цілей діяльності підприємства саме економічних цілей, які здійснюють визначальний вплив на підприємство. Відзначено, що для досягнення економічних цілей необхідно сформувати відповідну економічну стратегію підприємства, що буде складовою частиною загальної стратегії підприємства та безпосередньо сприятиме досягненню встановлених цілей.

Окремо акцентовано увагу на необхідності формування підприємством для власних потреб дерева цілей діяльності підприємства, що допоможе самостійно сформувати усі складові економічної стратегії підприємства. При цьому здійснено короткий опис важливості економічної стратегії для досягнення економічних цілей створення та діяльності підприємства. Відзначено, що для досягнення найвищої економічної цілі підприємство повинне обов'язково реалізувати цілі нижчого порядку: виробничі, фінансові, маркетингові, персонал.

© Творонович В.І., Юрченко М. А., Кулачок В.О., 2024

Збірник наукових праць ДУІТ. Серія «Економіка і управління», 2024. Вип. 56

Додатково наводиться короткий опис таких цілей.

Ключові слова: економічна стратегія, розвиток підприємства, економічні цілі.

Постановка проблеми. Ринкові відносини та ринкова економіка сформували нові вимоги до суб'єктів підприємництва та суб'єктів господарювання, що обумовлені здатністю підприємств здійснювати свою господарську діяльність у складних економічних умовах, в умовах конкуренції, обмеженості ресурсів, нестачі інвестиційних коштів тощо.

Сьогодні особливо важливим для підприємства стає питання визначення стратегії діяльності та розвитку підприємства, що створює основу для прийняття важливих управлінських рішень. Пріоритетом у системі цілей для підприємства стають економічні цілі – отримання прибутку, забезпечення подальшого розвитку підприємства та його ефективної господарської діяльності. Таким чином з метою досягнення основних економічних цілей підприємства, досягнення сталого розвитку та ефективної діяльності підприємство має самостійно підготувати та затвердити власну економічну стратегію, яка стане головним плановим документом на довгостроковий період.

Наразі серед науковців та наукових досліджень не сформовано єдиного прийнятного визначення поняття «економічна стратегія підприємства», зокрема у розумінні складових частини економічної стратегії, вимог до її формування та механізмів реалізації.

Аналіз досліджень і публікацій. Формування економічної стратегії підприємств стало об'єктом дослідження багатьох зарубіжних і вітчизняних учених. Серед багатьох вчених зазначене питання було досліджено – І. Ансоффом, Н.М. Беловою, В.А. Горемікіним, О.П. Градовою, О.В. Гродовським, В. Захарченком, О.І. Ковтуном, М.В. Макаренком, О.М. Махаліним, І.Г. Недельком, С.С. Скобкіним, А.А. Томпсоном, О.О. Шубінім [2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Хоча поняття «економічна стратегія підприємства» виникло вже давно, проте не існує єдиного погляду щодо його визначення та трактування.

У сучасних ринкових умовах господарювання підприємства постійно стикаються з питаннями виживання та здійснення ефективної діяльності у довгостроковому періоді. Це зумовлює гостру необхідність до розробки економічної стратегії розвитку, яка у разі її успішної реалізації дозволяє досягнути обраних економічних цілей підприємства.

Мета статті – аналіз підходів науковців до визначення поняття «економічна стратегія підприємства», короткий опис важливості наявності економічної стратегії для досягнення економічних цілей підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як зазначено, у Господарському кодексі України підприємництво (підприємницька діяльність) – це самостійна, ініціативна, систематична та на власний ризик господарська діяльність. Така діяльність здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) для досягнення власних економічних і соціальних результатів, а також виконання одного з найголовніших завдань – одержання прибутку за результатами господарської діяльності [1].

Незалежно від розміру та форми кожне підприємство, як суб'єкт підприємницької діяльності, потребує вироблення власної стратегії, яка забезпечить досягнення мети створення та діяльності підприємства з урахуванням наявних ресурсів, можливостей та загроз.

Свою господарську діяльність підприємства проводять у ринковому середовищі, що постійно змінюється, трансформується та динамічно розвивається. Все це суттєво впливає на внутрішню організацію функціонування підприємства та зумовлює потребу в подальшому проведенні змін і реорганізації підприємства.

За таких умов проведення господарської діяльності надзвичайно важливо для підприємства дотримуватися обраної стратегії розвитку та розроблених тактичних планів і рішень, які максимально відповідають загальній стратегії підприємства, його місії та сприяють досягненню мети створення і діяльності підприємства.

Стратегія підприємства має бути націленою на: розвиток підприємства; забезпечення стабільності господарської діяльності; отримання (нарощення) прибутку; збільшення виробничих потужностей та підвищення технологічності; досягнення високого рівня соціальної відповідальності управління та корпоративної культури; тощо.

У зв'язку з цим поняття «стратегії» у сфері господарської діяльності є досить широким, комплексним і має безліч складових. Складовою частиною загальної стратегії підприємства є його економічна стратегія.

Для забезпечення перспективності своєї економічної (господарської) діяльності та досягнення встановленої мети кожне підприємство має розробити власну економічну стратегію, котра охоплює усі її основні сфери діяльності.

Проте у літературі серед науковців не існує єдиного погляду щодо визначення поняття «економічна стратегія підприємства» і трактується досить неоднозначно. Тракткування поняття «економічна стратегія підприємства» вітчизняними та зарубіжними науковцями в науковій літературі узагальнено у таблиці.

Таблиця 1. Тракткування поняття «економічна стратегія підприємства» вітчизняними та зарубіжними науковцями в науковій літературі

Автор	Визначення поняття «економічна стратегія підприємства»
1	2
Будзан Б.	«набір правил, якими керуються при прийнятті управлінських рішень для забезпечення реалізації місії і досягнення цілей організації» [2]
Горемикін В.А.	«правила і прийоми за допомогою яких забезпечується ефективна діяльність підприємства» [2, с. 115]
Градов О.П.	«сукупність правил і прийомів реалізації стратегічної концепції» [2, с. 115]
Гродовський В.О.	«сукупність економічних методів та прийомів, за допомогою яких можна ефективно досягти основоположні цілі розвитку організації в мінливому конкурентному середовищі» [3]
Єрохін С.	«комплексний план по досягненню довгострокової мети, яка включає напрями, завдання та пріоритети економічного розвитку суб'єкта і комплекс відповідних заходів, дій та рішень» [4]
Загірняк М.В.	«система й механізм стратегічного управління активами і капіталом підприємства в умовах відсутності точної та детальної картини майбутнього» [5]
Манов В.	«генератор можливостей розвитку, головною функцією якої є створення передумов для досягнення поставлених цілей» [6]
Мочерний С.	«довготерміновий курс економічної політики, спрямований на комплексне вирішення важливих економічних і соціальних завдань» [8]

Неделько І.Г.	«синтез функціональних стратегій, кожна з яких є сукупністю стратегічних рішень та послідовних дій для досягнення цілі підприємства; функціональні стратегії загальної економічної стратегії – це великі інвестиційні підприємства» [9]
Макаренко М.В.	«сукупність приватних, взаємопов'язаних та взаємообумовлених складових елементів, які об'єднані глобальною ціллю - створення та підтримки високого рівня конкурентної переваги підприємства. Інакше кажучи, економічна стратегія - це система забезпечення конкурентної переваги підприємства» [2, с. 115]
Скобкін С.С.	«динамічна система взаємопов'язаних правил і прийомів, за допомогою яких забезпечується ефективне формування та підтримка у довгостроковій перспективі конкурентних переваг підприємства на внутрішньому та зовнішньому ринках індивідуальних та суспільних благ» [2, с. 115]
Чандлер А.	«система головних довгострокових цілей та завдань організації, необхідних заходів і дій, а також ресурсів для досягнення цілей» [10]

Джерело: узагальнено автором на основі [2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10]

Проаналізувавши наведені трактування, пропонується визначити сутність поняття «економічна стратегія підприємства» наступним чином – це довгостроковий план економічної діяльності та розвитку підприємства, який ґрунтується на досягненні економічних цілей та відповідає загальній меті створення підприємства.

Концепція створення суб'єкта господарювання формує головну мету його створення та місію його діяльності – чисто економічного або соціально-економічного спрямування. З метою досягнення підприємством своєї головної мети створення та місії діяльності надалі формуються відповідні цілі (вищого та нижчого рівня).

Комплексний підхід до зазначеного питання дозволяє якісно та доступно зобразити усі цілі, яких прагне досягти підприємство. Узагальнюються такі цілі у систему цілей підприємства, де мають бути враховані потреби підприємства (внутрішнього та зовнішнього характеру).

При цьому кожний працівник має усвідомлювати головну мету створення підприємства, на якому він працює. Зміст мети створення підприємства має бути доведено до кожного рівня підприємства, до кожного працівника, який виконуючи свої щоденні обов'язки забезпечує свій внесок і вклад у стратегічний успіх підприємства. Для цього проводиться декомпозиція основних цілей та завдань – формується відповідне «дерево цілей». Таким чином на кожному рівні підприємства визначають чіткі та зрозумілі задачі, до виконання яких прагнуть відповідні працівники (кожний на своєму рівні).

«Дерево цілей» дозволяє графічно відобразити взаємозв'язок між цілями вищого та нижчого рівня (порядку). Таким чином цілі нижчого рівня (підцілі, окремі завдання або дії) підпорядковані цілям вищого рівня. При цьому в основі «дерева цілей» залишається мета створення підприємства та місія його діяльності. Свого роду формується каркас цілей та завдань для усіх на підприємстві.

При цьому формування «дерева економічних цілей» є важливим інструментом у господарській діяльності організації та сприяє досягненню підприємством своєї генеральної мети і місії.

Отже, здійснюючи свою фінансово-господарську діяльність, кожне підприємство прагне до досягнення своїх цілей та мети створення. При цьому для суб'єктів підприємницької діяльності найбільш пріоритетними є досягнення економічних цілей господарської діяльності, зокрема – отриманням прибутку, забезпечення подальшого розвитку та ефективної діяльності. Прагнучи до досягнення своїх економічних цілей підприємства, відбувається взаємне задоволення економічних інтересів усіх учасників економічних (господарських) відносин (підприємство, клієнти, контрагенти, держава, суспільство).

На сьогодні у суспільстві сформувалася стійка думка, що економічні інтереси (отримання максимального прибутку, збільшення дивідендів для акціонерів, підвищення заробітної плати менеджерам найвищого рівня тощо) стали основою для діяльності комерційних підприємств та переважають над іншими соціальними цілями.

Зарубіжний вчений Мескон М.Х. у своїй науковій праці «Основи менеджменту» серед іншого зазначив, що «бізнес – це діяльність, яка спрямована на отримання прибутку шляхом створення та реалізації визначеної продукції або послуг» [2, с. 116].

Колектив авторів Коупленд Т., Коллер Т., Муррін Дж. у своїй роботі «Вартість компаній: оцінка та управління» вказали, що «метою вищого рівня управління має бути економічна ціль, яка відображає інтереси власників, а всі інші цілі їй підпорядковуються» [2, с. 116].

Погоджуючись з думками відомих фахівців Мескона М.Х. та Коупленда Т. можна дійти висновку, що саме керівники найвищого рівня формують економічні цілі для власного підприємства. Такі економічні цілі слугують виключно для задоволення інтересів цих суб'єктів господарювання та їх власників. Після формування економічних цілей наступним етапом для підприємства стає розробка відповідної економічної стратегії, яка спрямована на забезпечення досягнення таких цілей з використанням усіх наявних ресурсів та механізмів.

При цьому деякі автори (Макаренко М.В., Градов А.П., Гродовський О.В., Горемікін В.А. тощо) у своїх наукових працях зазначають, що загальна економічна стратегія уособлює в собі сукупність окремих стратегій нижчого рівня або складових елементів загальної економічної стратегії. Серед таких стратегій нижчого рівня вони виділяють для прикладу:

- товарна стратегія;
- стратегія виробництва продукції (товарів, робіт, послуг);
- маркетингова стратегія;
- стратегія персоналу та мотивації праці;
- стратегія оптимізації витрат;
- закупівельна стратегія;
- стратегія ціноутворення;
- стратегія інвестиційної діяльності та розвитку;
- стратегія організаційних трансформацій;
- стратегія залучення фінансування;
- стратегія інноваційної діяльності та науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт;
- стратегія зовнішньоекономічної діяльності;
- антикризова стратегія;
- тощо.

У переважній своїй більшості структурування економічної стратегії у вигляді сукупності стратегій нижчого рівня (субстратегії) дозволяє сконцентруватися на вирішенні головних цілей і задач, відкинути в сторону зайві деталі, які не відіграють

важливого значення на шляху досягнення головної мети та місії діяльності підприємства.

Проте кожен з науковців пропагують власні підходи до питання формування економічної стратегії підприємства і мало хто з них співвідносить це завдання з «деревом цілей» підприємства та його економічними цілями.

Проте підсумовуючи викладене, можна дійти до логічного висновку, що саме найвище керівництво підприємства (або його власники) мають формувати економічні цілі діяльності підприємства. Тоді як інші цілі підприємства стають другорядними та підтримують досягнення економічних цілей. У зв'язку з цим цілі функціональних стратегій мають сприяти досягненню економічних цілей.

Узагальнюючи усе викладене вище, «дерево цілей» підприємства може бути сформовано у такий візуальний вигляд (рис. 1).

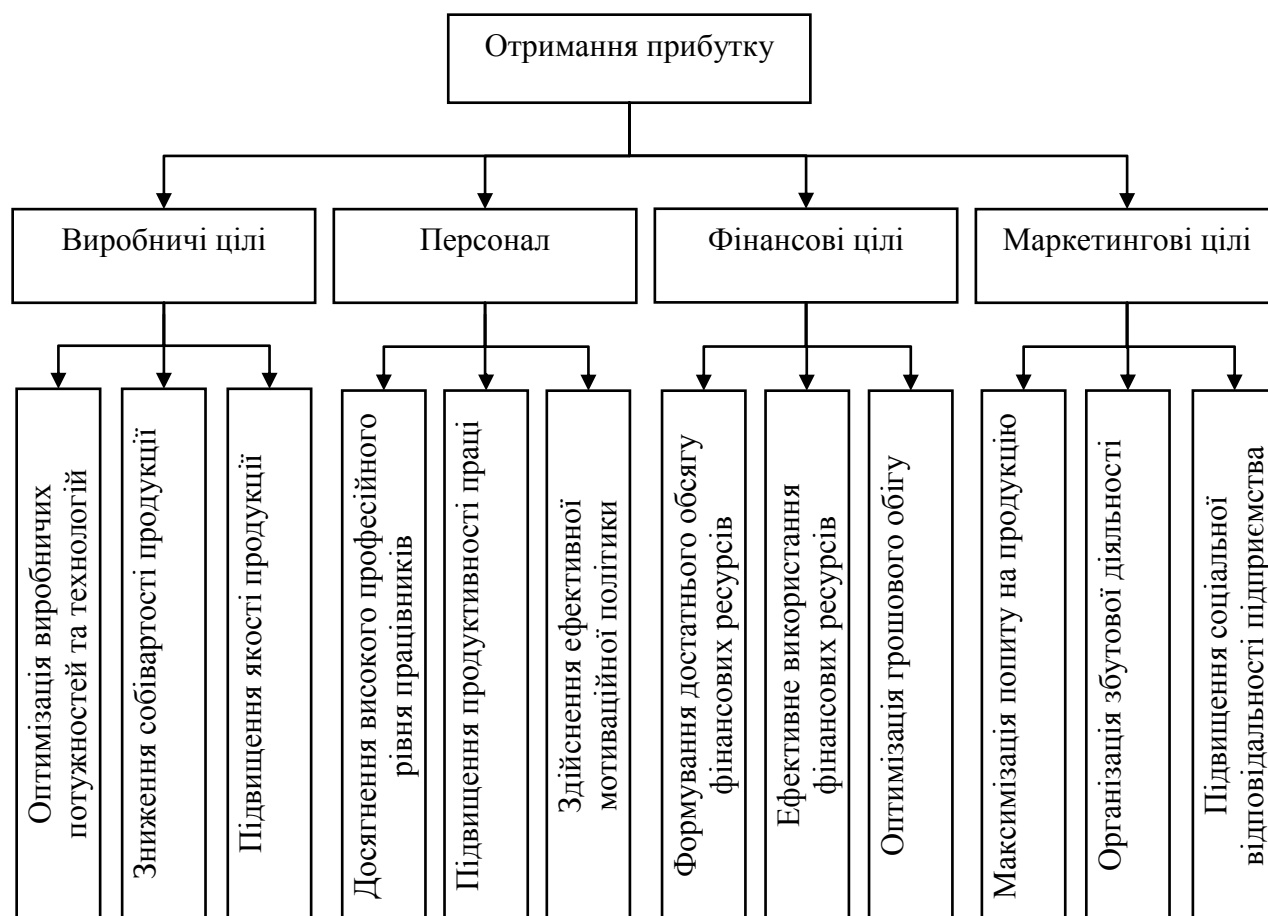

Рис. 1. Дерево цілей підприємства

Джерело: складено автором на основі [7]

Як видно на рис.1 отримання прибутку (а також його максимізація) – це головна економічна ціль підприємства. З метою досягнення найвищої економічної цілі підприємства підприємство повинне обов'язково реалізувати супутні цілі (цілі нижчого порядку): виробничі, фінансові, маркетингові, персонал.

Виробничі цілі передусім спрямовані на оптимізацію виробництва продукції, зниження собівартості її виробництва та підвищення якості продукції. Досягнення виробничих цілей здійснюється шляхом оптимізації виробничих потужностей та технологій виробництва продукції.

Одним з основних ресурсів на підприємстві є персонал. У зв'язку з цим досягнути найвищої економічної цілі можливо виключно за умови ефективної кадрової політики і успішного виконання кадрових завдань – постійне підвищення кваліфікації персоналу, ефективний кадровий підбір персоналу та проведення успішної політики мотивації персоналу.

Фінансові цілі економічної стратегії мають бути спрямовані на:

- формування на рахунках підприємства достатнього обсягу фінансових коштів;
- підтримка на адекватному рівні ліквідності підприємства;
- ефективне спрямування наявних фінансових коштів для успішної діяльності підприємства;
- наявність коштів на розвиток підприємства;
- збалансованість грошових потоків.

Маркетингові цілі спрямовані на максимізацію реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), зростання частки підприємства на ринках збуту, досягнення високого рівня соціальної відповідальності.

При цьому маркетингові цілі досягаються шляхом нарощення обсягів реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), вжиття активних заходів для збільшення частки підприємства на ринках збуту продукції, підвищення ступеня соціальної відповідальності підприємства перед власними клієнтами.

Загалом успішне досягнення підприємством усіх цілей щодо персоналу, виробничих, фінансових і маркетингових цілей дозволить виконати головну економічну ціль підприємства – отримати прибуток на максимально можливому рівні.

Висновки та пропозиції. Підсумовуючи викладене сформовані висновки стосовно економічної стратегії підприємства. Стратегія підприємства (у тому числі економічна стратегія) – це комбінація дій керівництва підприємства для досягнення встановленої мети та цілей діяльності підприємства.

При цьому стратегія має мати чіткий напрямок дій і надавати можливість швидкої адаптації підприємства в сучасних ринкових умовах, стратегія має бути динамічною. Головні завдання для вибору напрямку розвитку постають у наступному – схвалення стратегічного бачення і місії підприємства, встановлення мети створення і діяльності підприємства, вибір успішної стратегії.

На сьогодні в Україні відбувається перетворення та трансформація всього комплексу економічних, громадських і державно-владних відносин. Всі ці зміни мають проходити найкращим і найкоротшим шляхом, без затримок і втрат такого важливого часу. Поточні тенденції, що спостерігаються всередині країни, та в зовнішньому середовищі призводять до необхідності вжиття адекватних рішучих дій та розробки збалансованої економічної стратегії розвитку діяльності підприємств, організацій та органів влади України.

Для забезпечення перспективності своєї економічної (фінансово-господарської) діяльності та досягнення встановленої мети кожне підприємство має розробити та дотримуватися власної економічної стратегії, котра буде охоплювати усі основні сфери діяльності підприємства та забезпечить досягнення встановлених економічних цілей.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Господарський кодекс України*: Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 р. № 436-IV. Дата оновлення: 08.03.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення 20.10.2024).
2. Будзан Б. Менеджмент в Україні: сучасність і перспективи. Київ: Основи, 2001. 349 с.
3. Гродовський О.В. Механізм оцінювання економічної стратегії промислових підприємств у ринковому середовищі (на прикладі підприємств машинобудування): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук. спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / О.В. Гродовський. Хмельницький, 2010. 22 с.
4. Єрохін С.А. Основні засади формування стратегій соціально- економічного розвитку України. Актуальні проблеми економіки. 2004. № 12. С. 17-23.
5. *Економіка підприємства*: магістерський курс. Підручник. За ред. професорів Загірняка М.В., Перерви П.П., Маслак О.І. Кременчук, 2015. 756 с.
6. Манов В. Реформи у постсоціалістичній державі: досвід Болгарії. М.: Економіка, 2000. 359 с.
7. Місько Г.А. Формування складових економічної стратегії підприємства. Вісник соціально-економічних досліджень, 2013 рік, випуск 2 (49).
8. *Економічний словник - довідник*. За ред. С. В. Мочерного. Київ : Femina, 1995. 367 с.
9. Неделько І.Г. Економічна стратегія переробних підприємств АПК на ринку сокової продукції: Дис. Кандидата економ наук. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами». Миколаївський державний гуманітарний університет ім. Петра Могили навчально-наукового комплексу «Києво- Могилянська Академія». Миколаїв, 2002. 180 с.
10. Чандлер А. Стратегія і структура: розділи з історії промислового виробництва / А. Чандлер. Кембрідж, Масахусетс: МІТ Прес, 1962.
11. Черній В.О., Творонович В.І. Комбінований підхід впровадження маркетингової та економічної стратегії розвитку підприємства муніципального транспорту. Економіка та суспільство. 2020. Випуск № 22. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-94> дата звернення 23.10.2024).

REFERENCES

1. Economic Code of Ukraine: Code of Ukraine; Law, Code of January 16, 2003 No. 436-IV. Date of update: 08.03.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (accessed 20 October 2024).
2. Budzan, B. (2001). Management in Ukraine: modernity and prospects. Kyiv: Osnovy, 349 p.
3. Grodovsky, O.V. (2010). The mechanism of evaluating the economic strategy of industrial enterprises in the market environment (on the example of machine-building enterprises): autoref. thesis for obtaining sciences. candidate degree economy of science special 08.00.04 "Economics and enterprise management (by types of economic activity)" / O.V. Grodovsky Khmelnytskyi, 22 p.
4. Yerokhin, S.A. (2004). "Basic principles of formation of strategies of social and economic development of Ukraine". *Actual problems of the economy*. vol. 12. P. 17-23.
5. Enterprise economics: master's course (2015). Textbook. Under the editorship professors Zahirnyak M.V., Perervy P.P., Maslak O.I. Kremenchuk. 756 p.
6. Manov, V. (2000). Reforms in a Post-Socialist State: The Experience of Bulgaria. M.: Ekonomika, 359 p.
7. Misko, G.A. (2013). Formation of the components of the enterprise's economic strategy. *Bulletin of socio-economic research*, vol. 2 (49).
8. Economic dictionary – reference (1995). Under the editorship S. V. Mocherny. Kyiv: Femina. 367 p.
9. Nedelko, I.G. (2002). Economic strategy of agricultural processing enterprises in the market of juice products: Diss. Candidate of Economic Sciences. 08.00.04 "Economics and enterprise management". Mykolaiv State Humanitarian University named after Peter Mohyla of the educational and scientific complex "Kyiv-Mohyla Academy". Mykolaiv. 180 p.
10. Chandler A.D. Strategy and Structure: Chapters in the History of the Industrial Enterprises / A.D. Chandler. Cambridge, Mass. : MIT Press, 1962.
11. Chernii, V.O., Tvoronovych, V.I. "A combined approach to implementing a marketing and economic strategy for the development of a municipal transport enterprise". *Ekonomika ta suspilstvo*. 2020. vol. 22. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-94> (accessed 23 October 2024).

Viktoriya Tvoronovych, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
(Deputy Head of the Department of Economics, Marketing and Business Administration,
State University of Infrastructure and Technologies)

Mariia Yurchenko
(Assistant of the Department of Economics, Marketing and Business Administration, State
University of Infrastructure and Technologies)

Volodymyr Kulachok
(Postgraduate Student, State University of Infrastructure and Technologies)

ECONOMIC STRATEGY OF THE ENTERPRISE AND ITS PLACE IN ACHIEVING ECONOMIC GOALS

This article is devoted to the study of the views of foreign and domestic scientists on the definition of the concept of "economic strategy of an enterprise". The article considers and summarizes the main definitions of the concept of "economic strategy of an enterprise", which are formed by scientists in different ways and using different points of view on terminology.

It is established that the concept of "economic strategy of an enterprise" is considered and interpreted by different scientists in different ways. The author has formed his own definition of the concept of "economic strategy of an enterprise".

Today, the issue of determining the strategy of the enterprise's activity and development is becoming especially important for the enterprise, which creates the basis for making important management decisions regarding the activity and development of enterprises. At the same time, the enterprise's activity is carried out in an unstable market environment that is constantly changing, transforming and dynamically developing.

The priority in the system of goals for the enterprise is becoming economic goals - making a profit, ensuring the further development of the enterprise and its effective economic activity.

The priority in the system of goals of the enterprise is given to economic goals, which have a decisive influence on the enterprise. It is noted that in order to achieve economic goals, it is necessary to form an appropriate economic strategy of the enterprise, which will be an integral part of the general strategy of the enterprise and will directly contribute to the achievement of the established goals.

Separate attention is paid to the need for the enterprise to form a tree of enterprise activity goals for its own needs, which will help to independently form all components of the enterprise's economic strategy. At the same time, a brief description of the importance of the economic strategy for achieving the economic goals of the establishment and operation of the enterprise is given. It is noted that in order to achieve the highest economic goal, the enterprise must necessarily implement the goals of the lower order: production, financial, marketing, personnel. In addition, a brief description of such goals is given.

Keywords: economic strategy, enterprise development, economic goals.

Стаття прийнята до друку 15 грудня 2024 року